

๕๖.๖๒๕๖/๕๐

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวพอ) ๐๔๐๘.๔/๑๕๖๘๖

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง ข้อหารือกรณีผู้เสนอราคาขออุทธรณ์การริบหลักประกันซอง เนื่องจากการเสนอราคาผิดพลาด

เรียน อธิบดีกรมชลประทาน

อ้างถึง หนังสืออธิบดีกรมชลประทาน ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๕/๒๗๕๕ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมชลประทาน แจ้งว่า กรมฯ โดยโครงการก่อสร้าง ๒
 สำนักชลประทานที่ ๘ ได้ดำเนินการประกวดราคาซื้อด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ชื่อเหล็กเสริม
 คอนกรีตฯ จำนวน ๕ รายการ ตามประกาศประกวดราคาเลขที่ E คส.๒๗.๐๔ / ๒๕๕๐ ลงวันที่
 ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ของงานฝ่าย คสล. และอาคารประกอบโครงการฝายบ้านแพะเนา ตำบล
 ปราสาท อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ กำหนดยื่นซองเอกสารประกวดราคา ในวันที่ ๖
 มีนาคม ๒๕๕๐ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ น. - ๑๐.๓๐ น. มีผู้ยื่นซองข้อเสนอทางด้านเทคนิค จำนวน ๑๕ ราย
 มีผู้ผ่านการคัดเลือกให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคา จำนวน ๑๕ ราย กำหนดเสนอราคาในวันที่ ๕
 มีนาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๕.๐๐ น. - ๑๕.๓๐ น. ราคาเริ่มต้นประมูล ๓,๓๐๐,๒๐๐ บาท เมื่อถึงเวลา
 เสนอราคา ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายได้มาลงทะเบียนภายในวัน เวลา สถานที่ที่กำหนด และ
 คณะกรรมการประกวดราคาได้แจ้งผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายเข้าสู่กระบวนการเสนอราคา ในเวลา
 ๑๕.๐๐ น. - ๑๕.๓๐ น. เมื่อผู้มีสิทธิเสนอราคา Login เข้าสู่ระบบ ระหว่างการเสนอราคาผู้แทนของ
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยโสธรก่อสร้าง ได้เสนอราคาจำนวน ๓ ครั้ง ราคาที่เสนอ ๓๒๕,๘๐๐ บาท
 ภายหลังจากเสนอราคาครั้งที่ ๓ ห้างฯ ได้แจ้งคณะกรรมการฯ ว่า ได้เสนอราคาผิดจากราคา
 ต้องการเสนอ คือ ๓,๒๕๘,๐๐๐ บาท แต่ราคาที่เข้าสู่ระบบเป็นจำนวนเงิน ๓๒๕,๘๐๐ บาท ซึ่งเป็น
 ราคาที่ห้างฯ ไม่สามารถกระทำได้ จึงขอให้ยกเลิกการประกวดราคาดังกล่าวก่อนสิ้นสุดเวลาการเสนอราคา
 ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความผิดของห้างฯ จึงให้ห้างฯ ร้องขอผู้เสนอรายอื่นๆ
 ทั้งหมดตกลงยินยอมให้มีการเสนอราคาดังกล่าวขึ้นใหม่ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและประทับตรา ห้างฯ
 ไว้เป็นหลักฐาน และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ผู้ให้บริการตลาดกลาง ได้พิมพ์
 ไปยืนยันราคาสุดท้าย (บก.๐๐๘) เพื่อให้ผู้แทนห้างฯ ลงลายมือชื่อยืนยันราคาสุดท้าย แต่ห้างฯ

/ไม่ยอม...

ไม่ยอมลงลายมือชื่อตามแบบดังกล่าว ส่วนผู้เสนออราคารายอื่นๆ ไม่มีการจัดพิมพ์ออกมาจากระบบ หลังจากนั้นคณะกรรมการฯ ได้จัดให้มีการเสนอราคาขึ้นใหม่ในวันและสถานที่เดิม ในเวลา ๑๖.๐๐ น. – ๑๖.๓๐ น. ส่วน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยโสธรก่อสร้าง คณะกรรมการฯ ได้ตัดสิทธิไม่ให้เข้าสู่กระบวนการเสนอราคาครั้งใหม่ ซึ่งห้างฯ ขอรับการลงโทษด้วยการถูกตัดสิทธินั้น สำหรับการเสนอราคาครั้งที่ ๒ คณะกรรมการฯ มีมติรับราคา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้วยทับทิมอริคม ซึ่งเสนอราคาดีที่สุดในราคา โดยเสนอราคาเป็นเงิน ๒,๖๕๐,๐๐๐ บาท ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือถึงห้างหุ้นส่วนจำกัด ยโสธรก่อสร้าง เพื่อแจ้งยึดหลักประกันของประกวดราคา เนื่องจากห้างฯ ไม่ลงลายมือชื่อยืนยันราคาสุดท้ายตามแบบ บก.๐๐๘ ซึ่งเป็นการปฏิบัติผิดเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา ข้อ ๔.๗ (๕) ห้ามผู้เสนอราคาถอนการเสนอราคา และเมื่อการประกวดราคาเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องยืนยันราคาต่อผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ห้างฯ ได้มีหนังสือชี้แจงว่า เมื่อคณะกรรมการฯ ได้ให้ทางห้างฯ ร้องขอผู้เสนอราคา รายอื่นๆ ทั้งหมด ตกลงยินยอมให้มีการเสนอราคาใหม่พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและประทับตราห้างฯ ไว้ โดยเป็นการตกลงด้วยวาจาแก่ห้างฯว่าจะไม่ริบหลักประกันของของห้างฯ และคณะกรรมการประกวดราคาได้จัดให้มีการประกวดราคาดังกล่าวขึ้นใหม่เท่ากับคณะกรรมการฯ ขอรับการอุทธรณ์ขอยกเลิกการเสนอราคาดังกล่าวของห้างฯ ทางห้างฯ จึงไม่ต้องลงลายมือชื่อยืนยันราคาตามแบบ บก.๐๐๘ ของการเสนอราคาครั้งนั้น ห้างฯ จึงขออุทธรณ์การริบหลักประกันของประกวดราคาดังกล่าว กรมชลประทานขอหารือในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. กรณีที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยโสธรก่อสร้าง ได้แจ้งคณะกรรมการประกวดราคาว่า ได้เสนอราคาผิดจากราคาที่ต้องการ คือ ๓,๒๕๘,๐๐๐ บาท แต่ราคาที่เข้าสู่ระบบเป็นเงิน ๓๒๕,๘๐๐ บาท เป็นราคาที่ห้างฯ ไม่สามารถกระทำได้ และขอให้คณะกรรมการฯ ยกเลิกการประกวดราคาดังกล่าวก่อนสิ้นสุดเวลาการเสนอราคา เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าการเสนอราคาของห้างฯ เสนอราคาผิดพลาดจริง แล้วทำการยกเลิกการเสนอราคาทั้งหมด และให้ผู้เสนอราคาทำการเสนอราคาใหม่ ห้างฯ จำต้องผูกพันกับราคาที่เสนอผิดพลาดหรือไม่

๒. การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยโสธรก่อสร้าง ไม่ยอมลงลายมือชื่อตามแบบ บก.๐๐๘ กรมชลประทานจะยึดหลักประกันของของห้างฯ ได้หรือไม่ และถือว่า ห้างฯ ปฏิบัติผิดเงื่อนไขการประกวดราคาที่กำหนดไว้ว่า “ ห้ามผู้เสนอราคาถอนการเสนอราคา และเมื่อการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์เสร็จสิ้นแล้ว ผู้เสนอราคาจะต้องลงนามในแบบยืนยันราคาสุดท้ายในการเสนอราคา (แบบ บก.๐๐๘) ที่ผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์พิมพ์ออกมาจากระบบ หากผู้เสนอราคาไม่ลงนามในแบบ บก.๐๐๘ กรมชลประทานจะยึดหลักประกันของ ” หรือไม่อย่างไร

๓. กรณีที่ผู้เสนอราคาแจ้งคณะกรรมการฯ ว่าได้มีการเสนอราคาผิด จะมีหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติอย่างไรที่จะพิจารณาให้ดำเนินการเสนอราคาต่อไป หรือยกเลิกกระบวนการเสนอราคาแล้วเริ่มกระบวนการเสนอราคาใหม่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย และไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางขอเรียนว่า คณะกรรมการฯ ด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (กพพ.อ.) พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นข้อที่ ๑ กรณีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การเสนอราคามีราคาเริ่มต้นประมูล ๓,๓๐๐,๒๐๐ บาท ห้างหุ้นส่วนจำกัด โสธรก่อสร้าง ได้เสนอราคาทั้งสิ้น ๓ ครั้ง ซึ่งการเสนอราคา ๒ ครั้งแรก ของห้างฯ ได้ลดจำนวนเงินลงเป็นลำดับ คือ ๓,๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ๓,๒๕๕,๕๐๐ บาท จนกระทั่งการเสนอราคาในครั้งสุดท้าย ห้างฯ เสนอราคา ๓,๒๕,๘๐๐ บาท มีสัดส่วนลดลงเกือบ ๑๐ เท่าของการเสนอราคาครั้งที่ ๒ และ ห้างฯ ได้แจ้งต่อคณะกรรมการประกวดราคาว่าได้เสนอราคาผิดพลาดจากเจตนาที่แท้จริงที่ต้องการเสนอราคา ๓,๒๕๘,๐๐๐ บาท ซึ่งราคาดังกล่าวเป็นราคาที่ห้างฯ ไม่สามารถกระทำได้ ต่อมาคณะกรรมการประกวดราคาได้พิจารณาคำร้องดังกล่าวและมีคำสั่งให้มีการเสนอราคาใหม่ ในวันและสถานที่เดิมเวลา ๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น. กรณีจึงเป็นที่แจ้งชัดว่า การแสดงเจตนาเสนอราคาของห้างฯ ในครั้งที่ ๓ นั้น ไม่ได้มีเจตนาให้ตนต้องผูกพันตามที่ได้แสดงออก และคู่กรณีอีกฝ่ายคือคณะกรรมการประกวดราคาก็ได้รู้ถึงเจตนาแท้จริงของห้างฯ ดังนั้น การแสดงเจตนาของห้างฯ จึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ ห้างฯ ไม่จำเป็นต้องผูกพันตนตามราคาสุดท้ายที่การแสดงเจตนาเป็นโมฆะ

ประเด็นข้อที่ ๒ การที่ห้างฯ ไม่ลงนามในแบบยื่นยันราคาสุดท้ายในการเสนอราคา กรมชลประทานจะยึดหลักประกันซองของห้างฯ ได้หรือไม่ นั้น ตามนัยหนังสือ กระทรวงการคลัง คำวนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๓ /ว ๓๐๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ข้อ ๒.๓.๔ กำหนดเหตุในการยึดหลักประกันซองของผู้มีสิทธิเสนอราคาได้ ในกรณีผู้เสนอราคาไม่ลงลายมือชื่อในแบบ บก.๐๐๘ แบบยื่นยันราคาสุดท้ายในการเสนอราคา โดยต้องกำหนดเงื่อนไขการยึดหลักประกันซองดังกล่าว ในเอกสารประกวดราคา และหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อการจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ชัดเจน วัตถุประสงค์ของการยื่นยันราคาสุดท้าย ดังกล่าว เพื่อเป็นเอกสารยืนยันการแสดงเจตนาเสนอราคาของผู้เสนอราคาแต่ละรายว่าเป็นการแสดงเจตนาที่สมบูรณ์และผู้เสนอราคา

ยินยอมผูกพันกับการแสดงเจตนาดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การเสนอราคาของห้างฯ ครั้งที่ ๓ เป็นโมฆะ ห้างฯ ย่อมไม่ผูกพันกับการเสนอราคาครั้งนั้น แต่การโมฆะของการเสนอราคาครั้งหลังสุด ย่อมไม่ส่งผลต่อการเสนอราคา ๒ ครั้งแรก ซึ่งห้างฯ ต้องผูกพันราคากับการเสนอราคาในครั้งที่ ๒ ซึ่งเป็นเจตนาครั้งหลังสุดและเป็นการแสดงเจตนาโดยสมบูรณ์ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๑ (๕) กำหนดว่า “ คณะกรรมการประกวดราคามีหน้าที่ดูแลการเสนอราคาทุกขั้นตอนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต เป็นธรรม และวางมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตและการสมยอมด้านราคา ...” ประกอบ ข้อ ๑๑ (๖) “ ในกรณีปรากฏว่ากระบวนการเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ประสบข้อขัดข้อง จนไม่อาจดำเนินต่อไปให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการประกวดราคาสั่งพักกระบวนการเสนอราคา โดยมีให้ผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคาพบปะหรือติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น เมื่อแก้ไขข้อขัดข้องแล้ว จึงให้ดำเนินการเสนอราคาต่อไปจากขั้นตอนที่ค้างอยู่ ภายในเวลาของการเสนอราคาที่ยังเหลือก่อนจะสั่งพักกระบวนการเสนอราคา แต่ต้องสิ้นสุดกระบวนการเสนอราคาภายในวันเดียวกัน เว้นแต่คณะกรรมการฯ เห็นว่ากระบวนการเสนอราคาจะไม่แล้วเสร็จได้โดยง่าย หรือข้อขัดข้องไม่อาจแก้ไขได้ ก็ให้ประธานคณะกรรมการประกวดราคาสั่งยกเลิกกระบวนการเสนอราคา และกำหนดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อเริ่มต้นกระบวนการเสนอราคาใหม่ และแจ้งให้ผู้มีสิทธิเสนอราคาทุกรายทราบ ” เมื่อข้อเท็จจริงต่อมาปรากฏว่า คณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งยกเลิกการเสนอราคาทั้งหมด และได้จัดให้มีการเสนอราคาขึ้นใหม่ในวันและสถานที่เดิม ในเวลา ๑๖.๐๐ น. – ๑๖.๓๐ น. ดังนั้น การเสนอราคาครั้งแรกจึงไม่มีผลผูกพันกับผู้เสนอราคาทั้งหมด และการที่คณะกรรมการฯ ตัดสิทธิห้างหุ้นส่วนจำกัด ชโยธรก่อสร้าง เข้าเสนอราคาครั้งใหม่ ย่อมถือได้ว่า ห้างฯ ไม่เคยมีการเสนอราคาจึงไม่จำเป็นต้องยื่นยันราคาครั้งสุดท้าย และกรมชลประทานจึงใช้ดุลพินิจในการคืนหลักประกันของแก่ห้างฯ ได้

ประเด็นข้อที่ ๓ มีประเด็นต้องพิจารณาว่า กรณีผู้เสนอราคาแจ้งคณะกรรมการฯ ว่า ได้มีการเสนอราคาผิด จะมีหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติอย่างไร นั้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๑ (๕) และ (๖) กำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่คณะกรรมการประกวดราคาในการดูแลการเสนอราคาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต เป็นธรรม และในกรณีประสบเหตุขัดข้องให้ดำเนินการแก้ไขข้อขัดข้อง แต่ในกรณีไม่สามารถแก้ไขได้ให้ยกเลิกการกระบวนการเสนอราคาครั้งนั้น และจัดให้มีการเสนอราคาขึ้นใหม่ ดังนั้น

จึงเป็นเรื่องที่ระบียบฯ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ที่จะพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเป็นรายกรณีว่า สามารถแก้ไขข้อขัดข้องในการเสนอราคาได้หรือไม่ ทั้งนี้ ในการใช้ดุลพินิจดังกล่าวควรคำนึงถึงความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายรังสรรค์ ศรีวาฬาสตร)
รองอธิบดี ผู้ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมชั่งตวงวัดกลาง

คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๕๐๒๔ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร. ๐ ๒๒๗๑ ๑๐๔๕